

vederbörande chefskap, lempligast utföras af den vid nämnda magasin posterade militär vakt: att ytterligare några nya allmänna brunnar med pumpverk inrättas hufvudsakligen för brandväsendets behof och således utan egentligt beroende af vattnets duglighet för andra ändamål: att brandverket dessutom varder försedt, med tvenne flyttbara sug- eller tryckpumpar med dithörande slangar för vattenkärlets skyndsamma ifyllande, samt att första vattenuppforderingsverk inom staden till ökad antal och af bättre beskaffenhet, än de nu befintliga, fordorsammast inrättas, äfvensom att de nuvarande vattenuppforderingsverken, hvilka under tiden bibehållas, blifva genast försatta i brukbart skick och deras jemna tjenstbarhet kontrollerad genom ofta anställande undersökningar och profumpningar; skolande i öfrigt för uppforderingsverken jemväl anvisas någon bestämd och gifven servis, hvars chefskap bör till ledning för manskapet förses med nödiga signaltecken, allt på det vattenuppforderingen vid hädaneftre inträffande eldsvådor må kunna åtminstone i den trakt af staden, der elden är lös, verkställas af dertill bestämda personer och, med mera ordning än hittills vanligen iakttagits; hvarutom det äfven syntes vara nödigt, att vederbörande erinras derom, att brandsignalering i allmänhet skall vidtaga så fort elds löskomst förmärkes eller anmäles, eller ock blott sådana omständigheter förekomma som gifva skälig anledning att befara, det våldets utbrott är för handen. För öfrigt och jemte det Senatorn ansåg det vara för brandsignaleringens upphjelpande nyttigt, att, utom larmklockan å Ulrikasborg, tvenne andra sådana jemväl uppsattes å andra trakter af staden, nemligen en i granskapet af kasernen å kampmalmen och en annan i högvaktens närhet å det såkallade Skatuddsberget, ville Senatorn, innan närmare beslut om dessa klockors anbringande vidtages, hos tjenstförrättande Generalguvernören göra anhållan om under rättelse, huruvida icke för larmringning med sagde klockor kan af brandverket påräknas nödigt biträde dygnet om af militärposteringsarna vid högvakten och omförmälda kasern.

329 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMENTET 5.X 1864 (SUB SECRETO)

RA, Senatens sekreta handlingar

... Senatorn Snellman först utlät sig – och ville hafva Guvernören i Wiborgs län anbefaldt, att ej allenast låta uti vederbörande kyrkor i finsk öfversättning uppläsa K<ejerliga> S<enate>ns Justitie Departementet ofvanberörde utslag, utan och med åboerne å de till försäljning bestämda lägenheterne hålla allmän stämman i ämnet och dervid ytterligare för dem uttorka sagde utslag, jemte förständigande det de icke hafva att girilera, någon eftergift uti hvad utslagen innehålla rörande försäljningen af deras lägenheter, såvidt godvillig betalning icke ofördröjligen mellankommer. I händelse åboerne sedesmera vid förstinfällande kronouppbörd skulle afbördas sig endast någon del af resterne å löseskillningen, likväl ett års afgift, ägde Guvernören låta tillsvidare anstå med lägenheternes försäljning samt förelägga sådana äfven oss till inbetalning af öfrige ännu resterande årsafgifterne hvaremot Guvernörens, samdt åboerne fortfarande tredskande att resterne erlægga, åläge låta i laga ordning efter hand låta bortauktionera lägenheterne, dervid iakttagas borde, att de förmögnare åboernes hemman först försäljas. Emellertid tillsammans i det Guvernörens

uti de kungörelser, som angående auktionerne utfärdas, underrätta lägenhetsinnehafvarene derom att, ifall de önskade vid auktionerne inropa sina hemman, anstånd med erläggandet af någon del af resterna, kunde af dem påräknas, hvarvid sedan finge å Guvernören ankomma att, efter pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, närmare bestämma både beloppet af den skeende inbetalningen och terminen för erläggandet af återstoden.

10

330 YTTRANDE VID PLENUM 12.X 1864

RA, Senatens arkiv

20

... dervid Senatorn Snellman afgaf ett sålydande utlåtande: — »Penningväsendets säkerhet är för ett lands materiela välstånd af så öfvervägande stor betydelse, att inga garantier för densamma kunna anses öfverflödiga. Man kan sätta i fråga om denna säkerhets upprätthållande icke hellre bör öfverlemnas åt det enskilda intresset, än åt en statsbank. Men der en statsbank har detta uppdrag, har erfarenheten bevisat, huru nödvändigt det är att dess förvaltning icke beror ensamt af Regeringen. Ty nästan öfverallt har det inträffat, att regeringarne under tider af tvingande behof för statsverket begagnat sin makt att göra lån hos statsbanken och derigenom icke blott undandragit industrin och handeln det nödiga kapitalet, utan, emedan sådane lån icke utan ökad sedelutgifning kunnat ske, äfven gjort penningvärdet osäkert.

30

I Finland har dock något sådant icke skett. Tvärtom har Finlands bank från regeringens sida blifvit med all omsorg värdad och vid inträffande kriser understödd. Men af anfördt skäl är det likväl en vis omtanke för framtiden, att densamma ställes under ständernes garanti och värd. Härtill kommer, att detta i §:55. af Regeringsformen är uttryckligen påbudet. Och då Hans Majestät nådigst beslutit, att så skall ske, så utgör detta ett bland, de många vedermälen af Hans Majestäts nådiga omsorg om Finlands väl och hägn för landets grundlagar.

40

Likväl hade icke heller under landets tidigare förening med Sverige ständerne ensamme lagstiftande makten i bankens angelägenheter. Det synes också vara klart, att i denna såsom i alla öfriga statsangelägenheter representationens vexlande åsigter behöfva en motvigt i de fastare principer, styrelsen alltid följer och måste följa. Att denna motvigt i vårt lands närvarande förhållanden är mera än eljest påkallad, följer redan deraf, att landtdagen och dess deltagande i de allmänna angelägenheternas ordnande äro från gårdagen. Och hvar och en som följde med förhandlingarne vid den nyss avslutade landtdagen i de frågor, som rörde landets penningväsende, har haft tillfälle att öfvertyga sig om osäkerheten i de rörande desamma rådande åsigterna.

50

Då Hans Majestät nådigst infordrat Senatens yttrande öfver ständernes framställning med afseende å bankens styrelse och förvaltning, är det ur ofvananförda synpunkter jag i frågan afgifver mitt underdåniga votum. Hans Majestät har i Dess nådiga proposition i ämnet tillåtit ständerne inkomma med förslag till andra bestämmingar, än dem propositionen innehåller. Ständernes framställning är derföre i de punkter, i hvilka den från propositionen afviker, ett sådant förslag, som, för att blifva lag och lända bankfullmäktige och bankens direktion till efterrättelse, erfordrar Hans Majestäts nådiga stadfästelse.